

YLÄSALI

2014

1

Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

... ΑΝΤΟΙ ΑΙΝΟΑΝ ΡΟΙΚΑΝΣΑ...

YLÄSALI

2014 - 1

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Sähköposti

falcoprofil@bredband.net

Toimituskunta

Ari Laitinen
08-756 80 48
Vieno Piironen
0171-534 02
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net

Taitto

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Not Gottes
(Pietä Gottvaters)
Kulturgeschichtes Museum
Osnabrück

Teksti

Joh. 3:16

Kotisivu:

www.ylasali.se

KIITOKSEN PAIKKA. Oli rohkaisevaa kuulla ”kassööriltä” YLÄSALI-lehden saamista lahjoituksista. Kiitos jokaisesta äyristä ja eurosta! Kiitos myös kirjoituksista – nekin ovat lahjaa. Kiitoksen paikka on vielä se, että YLÄSALIN lukijakunta ei tee numeroa painovirheistä ja muista kömmähdyksistä. Kunpa kaikki katselisivat toisiaan sellaisten ”armolinnien” läpi!
– *Toimitus*

MITEN MAKSAA ULKOMAILTA?

Tilinumero (International Bank Account Number IBAN) kirjoitetaan maksettaessa yhteen, ilman välejä, kuten Bank Identifier Code (BIC).

IBAN: **SE82 9500 0099 6026 0194 6615**
BIC: **NDEASESS**
Maksun saaja: **Stockholms Finska Adventförsamling**
Osoite: **Olof Palmes g. 25, 1 tr, 111 22 Stockholm**
Maa: **Sverige**
Tiedonantoihin: **YLÄSALI**

UUSI KILPAILU YS 2014-1

”Tulee yö, jolloin kukaan ei voi tehdä työtä” (Joh. 9:4). Heralle yökkin on kuin päivänpaiste, pimeys kuin kirkas valo (Ps. 138:12). Meillä on etuoikeus ”entistä lujemmin luottaa profetaalliseen sanaan”, kiinnittää katseemme siihen ”kuin pimeässä loistavaan lamppuun” (2. Piet. 1:19).

”Päivä koittaa vanhurskaille” (Ps. 97:11). Ääni, ”kuin suuren kansanjoukon kohina, kuin suurten vesien pauhu ja voimakas ukkosen jylinä”, lausuu: ”Herra on *ottanut* kuninkuuden” (Ilm. 19:6).

Daavid voideltiin kuninkaaksi vuosia ennen kuin hän nousi valtaistuimelle. Herra on aina ollut ”koko maailman”, ”kaikkien kansojen” kuningas (Ps. 47:7-9), mutta vielä ylösnousemuksen jälkeenkään ei havaittu hänen otaneen valtaansa (Hepr. 2:8). Hän odottaa (Hepr. 10:13). Juudas ei malttanut odottaa. Kukapa meistäkään ei toivoisi Jumalan viheltävän pelin poikki säännöistä piittaamattomille?

KYSYMYKSIÄ: Keitä Jeesus mahtoi tarkoittaa ”miehillä”, jotka olisivat ”taistelleet”, jos hänen kuninkuutensa olisi ollut ”tästä maailmasta” (Joh. 18:36)? **VIHJE:** Matt. luku 26.

VASTAUKSET 31.5.2014 mennessä: YLÄSALI-lehti, Olof Palmes g. 25, 1 tr, 111 22 Stockholm
Sähköposti: falcoprofil@bredband.net

VANHA KILPAILU YS 2013-4

KYSYIMME: Ketkä olivat puhutelleet Jeesusta ”Daavidin Pojaksi” ennen Hoosiannan huutajia hänen ratsastaessaan Jerusalemiin? **VASTAUS:** Kaksi sokeaa (Matt. 9:27; Matt. 20:30). Onnittelut *Maria Iivaiselle!*

Presidentti Obama kävi äskettäin Amsterdamissa ihailemassa Rembrandtin maalausta *Frans Banning Cocqin ja Willem van Ruytenburchin seurue*, eli *Kapteeni Coqin ja hänen seurueensa ryhmämuotokuva*, eli *Yövärtio*. Taulu ei kuitenkaan ole aivan sellainen kuin Rembrandt sen sommitteli: siitä on leikattu osa pois, jotta se mahtuisi tiettyyn tilaan seinälle. Leikkauksista, joita Jumalan Sanaan on tehty, Jeesus sanoi omana aikanaan: ”Alun perin ei ollut niin” (Matt. 19:8). Kuka arvostaa alkuperäistä? (Lähde: *ad.nl*, 24.3.2014)

Arvotaidetta

Mikä on todella arvokasta? Voidaanko arvoa mitata jotenkin? Miten arvokkaat olisivat kätesi, joilla voit tehdä yhtä ja toista? Entä jalkasi – voithan kävellä ja juosta? Minkä arvoiset olisivat silmäsi? Meillä on paljon arvokasta, jota emme edes ajattele: läheisemme, rakkaamme, ystävämme, itse elämä. Miten oppia oikein arvostamaan arvoja, joita meillä on?

Keski-ikäisellä pariskunnalla Englannissa oli pieni kyläkauppa. Eräänä päivänä kauppias kyllästyi työhönsä. Yhdessä vaimonsa kanssa he laittoivat ikkunaan kyltin: ”Liike myytävänä”. Ehkä jotkut nuoremmat voisivat jatkaa, ja pariskunta voisi muuttaa aurinkoiseen Floridaan nauttimaan elämästään.

Viikot kuluivat, mutta ostajia ei kuulunut. Eräänä aamuna kauppaan tuli vieras mukanaan suuri matkalaukku ja maalausteline. Hän kertoi olevansa taidemaalari ja pyysi saada tehdä taulun kyläkaupasta.

– Olkaa hyvä vain, tuumi pariskunta, vaikka ajatus ei ollut heistä mistään koitoisin.

Taiteilija asettui kaupan ulkopuolelle ja kävi välillä sisälläkin luonnoslehtiöineen. Usean viikon kuluttua hän ilmoitti olevansa valmis ja toivotti pariskunnan tervetulleeksi näyttelyynsä. Hän jopa antoi heille bussirahan matkaa varten. Pariskunnan mielestä koko hanke oli hölyn-

pölyä, mutta he lähtivät kuitenkin. Aluksi he kiertelivät näyttelyssä vailla minkäänlaista mielenkiintoa, kunnes huomasivat heidän kauppaansa esittävän taulun. He katselivat sitä syvän hiljaisuuden vallitessa. Sitten rouva puhkesi puhumaan:

– Kuule, en ole tosiaankaan huomannut, miten suuret lehmukset ikäänkuin kehystävät kauppaan.

– Enkä minä ole huomannut, miten hienosti ikkunaruuudut loistavat, kauppias sanoi. Kaikki näyttää niin toisenlaiselta tuossa maalauksessa nähtynä.

Mies tarttui vaimoaan kädestä:

– Nyt lähdetään kotiin.

Ensi töikseen he poistivat ”Liike myytävänä” -kyltin ikkunasta. He olivat oivaltaneet jotakin uutta ja arvokasta – ymmärtäneet, miten syvästi asennoituminen vaikuttaa siihen, miten asiat koemme.

Oikea asenne voi muuttaa arvojärjestyksestä. Sitä ehkä viisas Salomokin ajatteli kirjoittaessaan: ”Yli kaiken varottavan varjele sydämesi, sillä sieltä elämä lähtee” (Sananl.4:23). Toisen käännökseen mukaan: ”Sinun tulee erityisesti ottaa vaari ajatuksistasi, sillä juuri ne vaikuttavat kaikkeen elämääsi.”

Jos näin teemme, suhtautumisemme pysyy positiivisena ja innostuneena. Huomaamme, miten paljon kaunista ja arvokasta ympärillämme on. Anokaamme Herralta uusia mahdollisuuksia avoimia asenteita! – *Eeva-Liisa Vihermöism*

KULTURGESCHICHTES MUSEUM OSNABRÜCK

Vuonna 1964 löydettiin Osnabrückissa tunnelitöiden yhteydessä pieni savitaulu (kuva), jossa Isä Jumala pitää sylissään kuollutta Poikaansa. Yleensä pietä-motiiveissa surevan paikalla on Maria-äiti, mutta tässä katsojan myötelämys suunnataan Isään (*450 Jahre Reformation in Osnabrück*, s. 66-67).

Monissa kulttuureissa poika on tärkeämpi kuin tyttö. Kiinnassa yhden lapsen politiikan aikaan tyttölapset usein aborttoitiin, hylättiin tai surmattiin. Niinpä monen kiinalaismiehen on nyt mahdollonta löytää vaimoa. Demografisen epäsuhtan (miehiä enemmän kuin naisia) vuoksi prostituutio, raiskaukset, ihmiskauppa ja tyttölasten ryöstöt ovat lisääntyneet. Perinteiden ja politiikan arvot ovat riistäneet paitsi ihmisarvon, myös hengen miljoonilta.

Mahdotonta

”Possunt nec posse videntur.” He tekevät sen, mikä näyttää mahdottomalta: Isä antaa Poikansa, Poika antaa itsensä (Joh. 5:17, 19-27). Luonnolliselle järjelle risti on ”hullutus”. Mutta hädässä oleva ei lajittele, mihin kategoriaan pelastuskeino kuuluu. Pääasia on, että keino toimii.*

Lähi-idän kulttuurissa on mahdotonta kuvitella, että isä vapaaehtoisesti antaisi poikansa kuolemaan. Moni torjuu kristinuskon siksi, että Jumala tekee niin. Suomessa pohditaan, voiko lapsille edes kertoa ristiinnaulitsemisesta (*Il-tasanomat* 16.4.2014). Tämän mahdottomuuden ulkopuoliseksi ihmettelijäksi joutui ensimmäisenä Nikodemos (Joh. 3:1-21).

Mestari ennusti, että hänen oppilaansa jättäisivät hänet yksin ja hajaantuisivat ”kuka minnekin” (Joh. 16:32). Mahdotonta! ajatteli varmaan jokainen. Mutta Getsemanen jälkeen vain Pietarin ja Johanneksen liikkeistä tiedetään jotakin. Missä muut olivat? Ristin kantamisessakin auttoi sattumalta paikalle osunut maahanmuuttaja, kyreneläinen Simon (Luuk. 23:26)!

”Yksin en silti jää, sillä Isä on minun kanssani” (Joh. 16:32). Mutta ristillä Isää ei näkynyt. Miten antaa henkensä sellaisen Isän käsiin, joka on hylännyt selittämättä, miksi? Mahdotonta. Kuitenkin juuri tämän mahdottoman uskon kynnyksen Jeesus ylitti. Se mahdollistaa meillekin tien yli viimeisen kynnyksen – Isän luo. – SM

*) Svea Livgarden (1521-2000) motto.

PARANTUMATON HAAVA – Elämä jatkuu armotta, mutta yksi haava ei parane koskaan. SVT:n johdosta toimensa jättävä **Eva Hamilton** tarkoittaa toiseksi vanhinta poikaansa Pederiä, joka v. 2010 kuoli auto-onnettomuudessa 28-vuotiaana. – Sitä sulkee silmänsä, ja toivoo, että asiat olisivat toisin, kun ne avaa. Mutta todellisuudessa mikään ei ole muuttunut.

Yleisluontoisuudestaan huolimatta suru on yksityisasia, jota hän ei halua julkisuudessa reposteltavan (*DN*, 16.4.2014). ”Surussaan on jokainen ihminen yksin” (San. 14:10), totesi kaiken kokenut ja kaikkea kokeillut Salomokin noin 3000 vuotta sitten.

Syöpään sairastuneen dekkarikirjailija **Henning Mankellin** (65) mielestä näin ei pitäisi olla. Todettuaan, miten monilla ei ole ketään kenen kanssa jakaa epätoivonsa, ahdistuksensa ja paniikkinsa, hän puhuu sekä muiden että itsensä puolesta:

– Kenenkään ei pitäisi jäädä syöpänsä, toivonsa ja pelkonsa kanssa yksin (*express.de*, 22.3.2014). Elämän suurten todellisuuksien edessä Kurt Wallanderit (Mankellin romaaniin poliisi) eivätkä muutkaan ihmisen luomat sankarit auta. – SM

Auta minua

Auta minua
näkemään kuvasi lähimmäisessäni,
kaikki se hyvä, jonka Sinä olet häneen luonut.
Peitä hänen virheensä ja vajavaisuutensa minulta,
koska sydämeni on nopeampi tuomisemaan kuin armahtamaan,
kieleni nopeampi haavoittamaan kuin lohduttamaan.

KUVA: S. MÄKIVIERIKKO

Auta minua
näkemään oma pienuuteni ja mitättömyyteni
Sinun suuruutesi ja armosi rinnalla, etten enää syyllistyisi
arvostelemaan kanssaihmissiäni, peräti karkottamaan
heitä luotasi, sillä he ovat Sinun kätesi tekoa,
ja Sinun sydämesi iloitsee ja riemuitsee heistä.

Auta minua
tutkimaan omia tekojani, vertaamatta itseäni toisiin
nähdäkseni oman erinomaisuuteni.
Tutki Sinä, Herra, minun sydäntäni ja taivuta se puoleesi,
että voisit armahtaa minut ja antaa minulle paikan lastesi joukossa.
Anna anteeksi kaikki minun syntini, pese pois kaikki rikkomukseni.

Auta minua
luopumaan kaikesta mikä erottaa minut Sinusta
ja Sinun rakkaudestasi, antamaan itseni kokonaan Sinulle.
Herra, kesytä minun kieleni, muuta minun mieleni,
uudista minun sydämeni ja puhdistu minun ajatukseni.
Anna kiitos ja ylistys huulilleni, Pyhä Henkesi pyhittämään omaksesi.

Herra, paranna minut rakkaudettomuudestani
Sinua ja ihmisiä kohtaan.

– Pirjo Stråte

OSNABRÜCK DOMSCHATZ

Öllyastia 1400-luvulta. Kussakin tornissa on eri öljy eri tarkoitukseen (450 Jahre Reformation in Osnabrück, s. 64-65). Nykyisin vihkivettä tai pyhää öljyä käytetään harvemmin, mutta rakennusten peruskiven muuraamiseen kutsutaan näkyvä henkilö, kuninkaalliset saksivat nauhoja avajaisissa, kulkueteita, lippuseremonioita ym. juhlallisia symboliakteja esiintyy niin urheilussa kuin armeijassakin. Logot, vaakunat, viirit ym. tunnukset ovat ”pyhiä”. Niihin sitoudutaan, ne velvoittavat, niiden loukkaamattomuutta varjellaan. Saako Jumalalla olla sellaisia?

Suuri Jumala pitää huolta lapsistaan

”Jos joku teistä on sairaana, kutsukoon hän luokseen seurakunnan vanhimmat. Nämä voidelkoot hänet öljyllä Herran nimessä ja rukoilkoot hänen puolestaan, ja rukous, joka uskossa lausutaan, parantaa sairaan. Herra nostaa hänet jalkeille, ja jos hän tehnyt syntiä, hän saa sen anteeksi.” (Jaak. 5:14, 15).

KUVA: S. MÄKIVIERIKKO

*Herta Osola, edesmennyt
”Kainuun apostoli”.*

Makasin kovissa tuskissa yksinäni. Äkkiä mieleeni tuli Jaak. 5:14, 15. Ihmettelin, mistä ja miten kutsua seurakunnan vanhinta, kun oli pitkät matkat, eikä edes ollut puhelinta.

Ida [työtoveri] palasi aamuyöllä ja antoi minulle kylmiä kääreitä. Aamulla klo 6 ovi aukeni, ja pastori **Toivo Ahonen** seiso i oviaukossa. Hän oli poikansa kanssa ollut Kuusamossa kolportoimassa [myymässä kirjallisuutta] ja oli nyt palaamassa. Hän muisti, että asuimme [Perangan] tienhaarassa ja tuli katsomaan, olimmeko kotona.

– Oletko sinä sairas? hän kysyi.

– Olen, kovasti. Tahtoisitko sinä rukoilla puolestani?

He polvistuivat vuoteeni viereen rukoilemaan. Mitään voiteluöljyä ei ollut. Mutta Suuri Lääkäri kuuli rukoukset. Seuraavana aamuna nousin terveenä ja aloin valmistaa ruokaa. Kesti noin 15 vuotta, ennen kuin seuraavan kerran sairastuin kuumeeseen. Meillä on suuri Jumala, joka pitää huolta lapsistaan.

– *Herta Osola* (Kirje, 26.1.2006)

KAIKILLA USKONNOILLA on omat rituaalinsa ja sakramenttinsa. Pakanauskonnoille tyypillistä on uskoa taikakaluissa ja riiteissä itsessään piilevän maagisia voimia. Samaa ajattelua on esiintynyt kristillisyydenkin piirissä mm. kasteen ja ehtoollisen suhteen. Lapsia hätäkastetaan ja kuoleville viedään ehtoollista, koska arvellaan toimenpiteen varmistavan heidän pelastuksensa.

Pelastuksen ainoa ”välimies” on kuitenkin Kristus (Hepr. 12:24; 13:15), armo sen ainoa peruste ja usko signaali, jolla ihminen omalta puoleltaan valtuuttaa Jumalan puuttumaan asioihin. Jumala ei ole riippuvainen ihmisten ”taikatempuista”.

Se ei sulje pois symboleja. Jeesuskin ympärileikattiin, kävi kasteella, vietti ehtoollista, osallistui juhliin. Mutta ilman sisäistä puhdistusta maljan ulkopuolen kiillottaminen, hautojen kalkitseminen, muistomerkkien ja perinteiden vaaliminen on turhaa. Kaiken, anteeksiannonkin, on tapahduttava ”sydämeistä” (Matt. 18:35). – *SM*

KUVA: ARAM MAKIVIERIKKO

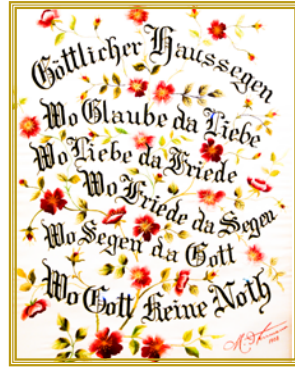

FOTO: ARAM MAKIVIERIKKO

Kodinsiunaus

Missä usko, siellä rakkaus
 Missä rakkaus, siellä rauha
 Missä rauha, siellä siunaus
 Missä siunaus, siellä Jumala
 Missä Jumala, ei mitään hätää

Via Dolorosat toistuvat

Berliinin Juutalaisen museon seinältä löytyi käsin kirjailtu kodinsiunaustaulu, joka päättyy sanoihin: ”Missä Jumala, ei mitään hätää.” Vieläkö se kansa uskoo Jumalaan – kaiken sen jälkeen, mitä sille on tapahtunut?

Arkkitehtuuriltaan särmikkäänsokkeloisen museon (kuva vas.) eräät portaat johtavat pelkkään seinään. Seiniä historia on todella juutalaisten eteen pystyttänyt. Syrjinnän ja vainon seiniä kohoaa yhä – aivan nurkan takana. Joissain Ruotsin kaupungeissa ei ole turvallista kantaa Daavidin tähteä, kippaa tai mitään muutakaan, mikä paljastaa kantajansa juutalaiseksi (svD, 12.11.2013). Ranska, Unkari, Belgia ja Ruotsi ”johtavat” antisemitismin lisääntymisvauhdissa viimeisten viiden vuoden aikana (European Union Agency for Fundamental Rights FRA:n raportti, 2013, julk. *Die Welt*-lehdessä).

Museossa muistuu kuitenkin mieleen sana: ”Herran armoa on, ettemme ole aivan hävinneet” (Val.v. 3:22). Vielä on juutalaisia, joille kertoa juutalaisista, joita ei enää ole. Juutalaisia, jotka löytävät Messiaan Kristuksessa. Ja juutalaisia, jotka vihaavat juutalaisia Kristuksen tähden. Via Dolorosat toistuvat. – SM

KUVA: ARAM MAKIVIERIKKO

Onko tämä (toisaalla Berliinissä sijaitseva) monumentti ”kirouksen taulu”? Siinä on keskitysleirit vuosilta 1933-1945.

Taivaallista juhla- ja arkimuotia

Olipa kesä tai talvi, pyhä tai arki, jokaisen terveen ihmisen päivittäinen tehtävä on pukeutuaminen. Kukin pukeutuu makunsa, toimensa, asemansa tai vakaumuksensa mukaan. Niin kuin äidit auttavat lapsiaan pukeutumisessa, tahdotais taivaallinen Isä antaa meille hyvän neuvon: ”Pukeutukaa -- sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, pitkämielisyyteen, kärsikää toinen toistanne ja antakaa toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan. -- Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen, joka on täydellisyys side” (Kol. 3:12-14).

Kehotus on annettu Jumalan lapsille. Ketkä ovat Jumalan lapsia?

Ne, jotka ovat saaneet syntinsä anteeksi, riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa ja pukeutuneet uuteen (Kol. 3:9, 10).

Vanhan riisuminen ja uuden ylle pukeminen on käännekohta ihmisen elämässä. Jumalallinen magneetti, Isän rakkaus, vetää tuhlaajalasta tälle paikalle. Isä etsii henkensä välityksellä kurjintakin. Hän näkee käsialansa huonoimmassakin.

Vertauksessa tuhlaajapojasta (Luuk. 15. luku) Jeesus kuvaa, kuinka pelastuminen käytännössä tapahtuu: Isä rakasti poikaansa tämän lankeemuksesta huolimatta. Rakkaus vaikutti pojassa synnintunnon, katumisen ja halun palata takaisin kotiin. Isä juoksi häntä vastaan, halasi ja suuteli häntä hellästi.

Rakkaus voitti! Armahtavaisuus mursi kovan, itsekkään sydämen. Oli helppoa tunnustaa ja pyytää anteeksi.

Sen jälkeen poika puettiin parhaisiin vaatteisiin, sormus laitettiin sormeen,

kengät jalkaan ja sitten isä sanoi: ”Nyt syödään ja vietetään ilojuhlaa! Minun poikani oli kuollut, mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt!” Niin alkoi iloinen juhla.” (Luuk. 15:23, 24)

Kaikilla on sama tie sovintoon Jumalan kanssa.

Sakarjan 3. luvussa kerrotaan, kuinka ylipappi pelastui: ”Riisukaa pois saastaiset vaatteet hänen yltänsä.” Sitten hänelle sanottiin: ”Katso, minä olen ottanut pois pahat tekosi, ja minä puetaan sinut juhlavaatteisiin.” Uusi puku, johon katuva, riisuttu ihminen puetaan, on syntien anteeksisaaminen. ”Armosta te olette pelastetut uskon kautta... se on Jumalan lahja” (Ef. 2:8).

Nyt alkaa vaellus Jumalan lapsena hänen tiellään, ei entisessä syntielämässä. Uusi elämä on päivittäistä Kristuksen voimaan pukeutumista. ”Hänessä me elämme, liikumme ja olemme.”

Millä paikalla olet tänään? Jos olet kaukana, haluatko palata? Jos olet langennut, haluatko nousta?

Isän silmä näkee sinut sellaisena kuin olet. Hän näkee alastomuutesi, virheesi ja puutteesi, voimattomuutesi, taistelusi, kaipuusi ja kyyneleesi. Ehkä olet sidottu sairassuoteeseen? Älä masennu. Herra voi siunata ja parantaa. Kenties osaksesi tulee pilkkaa ja vastoinkäymistä uskosi tähden? Kohtaat vihaisia, ärtyneitä, kovia ja hermostuneita ihmisiä?

Herran oma ei taistele vihan aseilla, vaan sitoo rakkautella ajatuksensa, sanansa ja tekonsa.

Viha ja katkeruus samalla mitalla maksettuna, erottaa. Rakkaus yhdistää. Siksi: ”...pukeutukaa rakkauteen”.

Kotkat pois

Ottakaa
myös
pelastuksen
kypärä.
– Ef. 6:17

Kypärä on kuulunut sotilaan varustukseen antiikin ajoista 1600-luvun jälkipuoliskolle, ja sitten taas – yli 200 vuoden tauon jälkeen – ensimmäisestä maailmansodasta lähtien. Kypäräkato (saksalaista piikkikypärää ja paraatikypäriä lukuunottamatta) johtui siitä, että entiset mallit eivät suojanneet uusilta tuliaseilta.

Vielä 1920-luvulla Suomessa esiintyi ajattelua, että ”kypärä ei kuulu niihin varusteisiin, joita mies välttämättömimminkin tarvitsee kenttäoloissa”. 1939 mieli oli muuttunut: teräskypärä kaikille.

Eri aikoina eri valmistajilta tehtyjen hankintojen vuoksi Suomeen oli vuoteen 1944 mennessä rantautunut parikymmentä kypärätyyppiä. Sodan jälkeen mallistoa yhtenäistettiin, mutta käyttöön jäi mm. lähes uusia saksalaisia kypäriä kotkineen. Wehrmachtin tunnus Suomen presidentin linnaa vartioivilla sotilailla häiritsi joitakin tahoja siinä määrin, että ”natsikypäristä” käskettiin raaputtaa kotkat pois.

Kuvio ei vaikuttanut toimivuuteen. Symbolinen merkitys ratkaisi. Liittoutuessaan Israelin kanssa Jumala sanoi joistakin asioista: ”Tämä on merkkinä meidän välillämme.”

Rintamalla pitää kypärän perusteella voida erottaa omat vihollisista. Kun kymmeniä tuhansia sotasaaliina saatuja puna-armeijan kypäriä kunnostettiin suomalaisten käyttöön, mitä arvelet niille tehdyn? Mitä pois, mitä tilalle? Liittykö pelastuksen kypäräämme vieraan vallan tunnuksia? Mitkä kotkat pitäisi raaputtaa pois? Mistä Herra tuntee omansa? Entä peto (Ilm. 13:16, 17)?

– SM

Lähde: Stig Roudasmaa: *Teräskypärä Suomen puolustusvoimissa*

KUVA: S. MAKVIERIKKO

Ajanmukaista?

KUVA: S. MAKVIERIKKO

Onko värillä väliä?

KUVA: S. MAKVIERIKKO

Omia vai vieraita?

Kristuksen sovitusveressä pesty ihminen odottaa toivorikkain mielin hetkeä, jolloin katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen. (1. Kor. 15:54).

”Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puetut, ja mistä he ovat tulleet?” -- ”Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat, he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä...” (Ilm. 7:13, 14).

– *Toivo Ahonen*

Lähde: *Sana elää*, s. 154-157, Kirjatoimi 1968; toim. lyh. ja muok.

KUVA: SINIKKA MAKVIERIKKO

*Elias Lönnrot.
J. Knutsenin kivipiirros v:lta 1841.*

Kahdesti suuri

Maaliskuun 19. päivänä 2014 tuli kuluneeksi 130 vuotta **Elias Lönnrotin** (1802-1884) kuolemasta. *Suomen kansalliskirjallisuus* -nimisen kokoomateoksen lyhyessä elämäkerrassa häntä luonnehditaan näin: ”Kansan-runoutemme suurin keräilijä, kansalliskirjallisuutemme ja suomen kirjakielen uudesti-perustaja, Kalevalan, Kantelettaren, Loitsurunojen ym. kokoonpanija, - - laajan sanakirjan tekijä, virsirunoilija, piirilääkäri, suomen kielen ja kirjallisuuden professori.”

Näiden johdosta hänet luetaan Runebergin ja Snellmanin rinnalla kaikkein merkittävimpiin kansallisen herätyksen ajan suomalaisiin suurmiehiin.

Vähemmälle huomiolle on jäänyt hänen toisenlainen suuruutensa – ihmisenä. Jäätyään eläkkeelle professorin virasta

Taas kukkasilla kukkulat,
oi Herra, kaikki vyötät
ja laumat lukemattomat
taas laitumella syötät.
Näin kaikki maa nyt iloisaan
sinulle laulaa kiitostaan,
julistaa kunniaasi.

On täynnä vettä virtasi,
janoiset siitä juotat
ja runsaan siunauksesi
maan kasvulle nyt tuotat.
Lehteen ja kukkaan, Luoja, saat
auringin nousun, laskun maat
iloksi ihmisille.

– *Elias Lönnrot* (Ps. 65 pohjalta)

hän jatkoi kirjallista toimintaansa sanakirjan ja virsirunouden parissa.

Tämän lisäksi ”Synnyinseudullaan Sammatissa hän kautta Suomen kunnioitettuna ja ihailtuna vanhuksena harrasti kansansivistyksen elvyttämistä perustan sinne kansakoulun, lukutuvan ja lainakirjaston ja myöhemmin (testamenttaamillaan varoilla) emäntäkoulun. Hän lääkitsi sairaita, auttoi köyhiä ja toimitti useina vuosina keskimäärin joka kolmas tai neljäs sunnuntai jumalanpalvelukset Sammatin kirkossa, seurakunta kun siihen aikaan oli kauan vailla vakinaista paimenta. Hartaasti uskonnollinen hän oli, nöyrä ja vaatimaton, sitkeä ja herkkä, hyväsydäminen ja humoristinen – suuri ihminen.”

– *Joel Niininen*

Lainaukset ja kuva: *Suomen kansalliskirjallisuus XI*, Otava 1932.

KUVA: SINIKKA MÄKVIKKO

Sydämensiirtopotilas

KUVA: S. MAKIVIERIKKO

Luin eräästä tanskalaisesta työstä, jolla oli niin heikko sydän, että lääkärin mukaan hän eläisi vain lyhyen ajan. Silloin vanhemmat kääntyivät maailmankuulun kirurgin puoleen toivossa, että tämä leikkaisi pois huonosti toimivan sydämen ja panisi tilalle uuden. Halukas luovuttajakin oli löytynyt.

En tiedä, olisiko ihmisen mahdollista elää tällaisella lainasydämellä pitkää aikaa. Sen kuitenkin tiedämme, että jokaisen ihmisen sydän kerran pysähtyy, sykähtää kerran viimeistä kertaa.

Niin kuin sairaudet voivat turmella ihmisen elimet, synty on turmellut ihmissydämen. Tämä sairaus tahtoo esiintyä meissä piilevänä. Saatamme luulla itseämme koko lailla hyviksi, mutta sydän onkin kova ja taipumaton Jumalan käskyille. Ihmismieli haluaa menetellä oman tahtonsa mukaan.

Jumala on taivaallinen kirurgi, joka voi sanan ja Hengen veitsellä poistaa turmeltuneen sydämen ja antaa tilalle uuden. Sama Luoja, joka pystyy antamaan keväiselle luonnolle sen kukoistavan vehreyden, kykenee antamaan ihmiselle uuden sydämen. ”Jumala, luo minuun puhdas sydän ja uudista minut” (Ps. 51:12).

– Auvo Helminen

Lähde: *Sana elää*, s. 185-188. Toim. lyh. ja muok.

Onnea!

Onniko löytyisi neliapilasta?

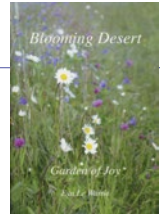
Onnenhan tuo kolmiapila vasta: rakastaa, ei rakasta, rakastaa.

Pihanurmella siis kaikkialla onnea on joka varpaan alla.

– Ari Laitinen

Kirjatori

Erämaa
kukkii
ja – soi!

Blooming desert sisältää 12 unituoretta (2014) sävellystä 2-4-ääniselle kuorolle, solistille ja pianolle Jesajan kirjan teksteihin (*The Holy Bible*, King James Version). ”Saakoon nämä innoitetut sanat olla siunaukseksi myös teille, niin kuin ne ovat olleet minulle”, kirjoittaa laulujen säveltäjä ja sovitaja **Eya Le Wartie**.

Koko: A4, 68 s.

Hinta: 200 kr/22 € + postikulut
5-9 kpl: 10 % alennus

10 tai enemmän: 20 % alennus

Tilaukset ja tiedustelut:

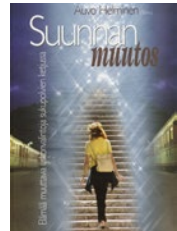
eijahelena63@gmail.com

ARTEW AB, Västerbo 65

816 94 Ockelbo

Sverige

Kiintoisa
kokoelma
uskollisia
ja rohkeita

Auvo Helminen (toim.): *Suunnan muutos. Elämää muuttavia uskonvalintoja sukupolvien ketjussa*. Teos on omistettu ”rohkeille ja uskollisille kristityille, jotka ovat halunneet palvella koko sydämestään Herraa niin vaikeissa olosuhteissa kuin maallistumisen keskelläkin”. Dramatiikkaa, tragiikkaa ja komiikkaakaan ei puutu niiden kohtaloista, jotka 1900-luvun Suomessa Raamatua seuratakseen murtautuivat irti tutuista perinteistä. Julkaisija: Kirjatoimi, 2007. Kovakantinen, 190 s. Hinta: 10 €. Ajalla 8-23.5.2014 samaan hintaa sisältyy kirja *Hetki Jeesuksen kanssa*.

TOISENLAINEN KUNINGAS

Jeesus ja hänen seuraajansa joutuvat usein ristiriitaan ”tämän maailman” kanssa. Kalajoen käräjillä (1838-1839) rangaistiin heränneitä, joiden rikos oli lähetystyön tukeminen, seurojen pito ja hurskas elämä. Virkavalta ja valtiokirkko sovelsivat hengelliselle alueelle ”tämän maailman” kuninkuutta.

”Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta.

JOS se kuuluisi tähän maailmaan, minun mieheni olisivat taistelleet, etten joutuisi juutalaisten käsiin” (Joh.18:36).

Syy oli luultavasti sama kuin Jeesuksen vangitsemisessä: kateus (Mark. 15:10; Joh. 12:10-11, 19). **Paavo Ruotsalaisen, Jonas Laguksen, Niilo Kustaa Malmbergin** ja muiden herännäisyyden edustajien evankeliumi johti näet elämänmuutokseen, mikä aiheutti viinatrokareille ja muista ihmisten paheista rahallisesti hyötyville ansionmenetystä, ja kirkon papeille kuulijoiden menetystä.

Jeesuksen tarjoama elämän leipä ei kaikille kelvannut, koska se oli *toisenlaista* kuin se ruoka, mitä isät olivat syöneet (Joh. 6:58). Se, minkä yhteisön piirissä ensikosketus uskoon tapahtuu, jää usein määrääväksi oikeauskoisuuden kriteeriksi. Tämä koskee uskontojen lisäksi myös uskonnottomuutta ja ateismia. Omien arvojen ja totuuksien kyseenalaistuminen on traumaattinen kokemus.

Niinpä muutosten pyörteissä aletaan usein tähytä nostalgisesti entisiin ”puhdasoppisuuden” aikoihin, yhteisyyden idylliin.

”Viimeisenä päivänä” yhtenäisyys opissa ja elämäntavoissa ei kuitenkaan herätä ketään kuolleista – sen tekee Jeesus (Joh. 6:40). Ryhmäkulttuurin karsiminen poikkeavista aineksista edustaa ”tämän maailman” keinoja. Aitoa vahvuutta on se, että eri mieltä olevat ”vaeltavat samaa tietä” (Fil. 3:15, 16).

”Minä olen tie.” Sen sanoi Jeesus, ei mikään kirkkokunta. Kun tämä tie on yhteinen, voi rauhassa luottaa siihen, että Jumala muissa asioissa ajallaan osoittaa itse kullekin totuuden (Fil. 3:16). Varmat mielipiteet ehkä lunastavat esittäjälleen paikan ”tämän maailman” foorumeilla, mutta uskon päämäärä ei ole olla oikeassa, vaan saada iankaikkinen elämä. Se taas on yhtä henkilökohtainen asia kuin syöminen ja juominen (Joh. 6:53-56). Kukaan ei voi syödä tai juoda niin, että toinen tulee ravituksi. Yhtä vähän kukaan voi vastaanottaa pelastusta toisen puolesta.

Tämä sulkee pois kaiken uskonnollisen painostuksen ja pakon oikeutuksen. Sellaiselle ei ole mitään käyttöä pelastusoperaatiossa, sillä Jumalalle kelpaa vain vapaaehtoinen antautuminen (Jes.64:4).

Pelastava usko ei ole ismi. Se on jotakin *toisenlaista*. Se ei kulminoidu akselille ”oikea” tai ”väärä” rekisteröity yhteisö. Ratkaisevaa on, onko Jumala mukana vai ei. Juma-

– KELPAAKO?

lan läsnäolon kaipaus, tarve kokea hänet todelliseksi, saa ihmiset etsiytymään kirkkoihin. Tähän kaipaukseen Jumala vastaa oman luonteensa (joka on rakkaus) puitteissa yli kaikkien rajojen (Joh. 4:21-24).

Mutta koska vakaumuksella on seurauksensa, ei ole yhdentekevää, mitä, mihin ja miksi uskoo. Jokaisen yksilön maailmankatsomus näkyy ajallisen yhteiskunnan tilassa – ja tilastoissa. Vapaus, turvallisuus, tasa-arvo, koulutus, kansanterveys, demokratia, hallinnollinen vakaus, oikeudenkäyttö – kaikki pohjautuu kansakunnan arvomaailmaan.

”Minä olen tie.” Nämä sanat sanottiin kansalle, joka luuli kulkevasa oikeaa tietä. Miten Kristus saattoi tulla uudeksi tieksi tuhansille pesunkestäville juutalaisille? Se oli mahdollista sitä mukaa kuin Messiaan *toisenlaisuus* osoitautui yhtäpitäväksi isien Kirjoitusten ja isille annettujen lupauksen kanssa.

Piti vain löytää uudet vahvuuden ja heikkouden kriteerit.

”Tämän maailman” mittapuun mukaan Jeesuksen puhe kuninkuudestaan Pilatuksen edessä oli yhtä absurdi ajatus kuin se, että kourallinen kalastajia pärjäisi Rooman kohorteille.

Mutta niin majesteettisena vanki seisoi tuomarinsa edessä, että tämä kirjoitti, minkä kirjoitti, eikä peruuttanut:

I N R I

IESVS·NAZARENVS·
REX·IVDÆORVM

Jeesus Nasaretilainen, Juutalaisen Kuningas.

Hänestä, jota pidettiin juutalaisen kansallisen identiteetin romuttajana ja olemassaolon uhkana (Joh. 11:48), tuli sen huipentuma äärimmäisen alistumisen ja nöyryytyksen hetkenä. Millaisen identiteetin hän tarjoaakaan ylösnousseena kuoleman voittajana!

Siitä perspektiivistä me saamme häntä katsella. Miten siis millään itsensä kristilliseksi mieltävällä seurakunnalla voi olla jokin oma identiteetti varjeltavanaan, oma profeetallinen tehtävänsä, oma erikoissanomansa – irrallaan hänestä?

Hän yksin tekee uskovista ”taivaan kansalaisia” (Fil. 3:20). Mistä muusta seurakunta voi olla kiinnostunut kenenkään kohdalla?

Kristus ”kykenee alistamaan valtaansa kaiken” (Fil. 3:20, 21). Jos hän ei käytä valtaa ”tämän maailman” keinoin, jos hän ei taistele ”tämän maailman” aseina, miksi hänen seuraajansaakaan?

Hän on REX UNIVERSÆ, maailmankaikkeuden kuningas. ”Isä Jumala itse on merkinnyt hänet sinetillään” (Joh. 6:27). Sen pitää riittää.

Toteutuuko tämä *toisenlaisuus* julkikuvassamme, sisäisissä arvoissamme, tärkeysjärjestyksissämme seurakuntana ja yksilöinä?
– SM

Pelastuksen portaat

Joulukuun 28. päivä 2013 Ozamiz Cityssä Etelä-Filippiineillä oli tuhoisa joillekin kaupungin asukkaille. La Salle -yliopiston viereisessä tiheään rakennetussa kaupunginosassa syttyi iltapäivällä tulipalo. Usein tässä maassa palot johtuvat sähköverkon ylikuormituksesta: käytetään liian ohuita sähkökaapeleita, jotka kuumenevat ja sytyttävät tulipaloja. Ehkä näin tässäkin tapauksessa?

Kuumassa ilmanalassa internetkahvilasta klo 15 alkanut palo levisi nopeasti tuhoten monta taloa St Columban Drive ja La Salle Street -katujen välisessä korttelissa. Kun kahdeksan taloa oli tulossa tai jo palanut poroksi, tulimeri uhkasi uusia rakennuksia.

St Columban Drive -kadun puolella yksi asukas ryhtyi ripeästi toimeen: hän tempaisi palomieheltä sammutusletkun kädestä, riensi kapeaa käytävää sisäpihalle ja kiipesi siellä keskeneräisen rakennuksen*) portaita kattotasanteelle toiseen kerrokseen. Sieltä pääsi edelleen naapuritalon katon päälle aivan riehuvan palon ääreen. Ylätasolta oli myös helpompi suihkuttaa vettä pelastettavia taloja kohti.

Ihme oli suuri: palo saatiin pysäytettyä. Kolme taloa, edellä mainittu keskeneräinen rakennus mukaan lukien, pelastui tuholta. Näiden talojen asukkaat ja naapurit kertoivat, että ilman ulkoportaita talot olisivat palaneet. Oleellinen asia oli se, että portaiden juuressa, talon ulkoseinässä, oli liitännämahdollisuus vesijohtoverkkoon. Se takasi sammutusväelle riittävästi vettä. Uudisrakennuksen omistajalle tuli ylimääräinen 1000 Peson (160 kr) vesilasku, mutta se oli halpa hinta talon palamiseen verrattuna.

*) Sama, josta Yläsali-lehti 2013-2 kertoi: ”Filippiinien arkea, Osa 4: Maassa maan tavalla – talotkin”.

Nämä ulkoportaat mahdollistivat pääsyn sammuttamaan paloa ylhäältä käsin. Ulkoseinällä näkyvä sininen vesijohto osui ”tulen palavaan tarpeeseen”.

Portaat johtivat pelastukseen, kun niitä käytettiin hyväksi. Raamatussa mainittuja Jaakobin portaita ne eivät olleet. (”Yöllä Jaakob näki unessa portaat, jotka ulottuivat maasta taivaaseen, ja Jumalan enkelit kulkivat niitä ylös ja alas”, 1. Moos. 28:12). Mutta varmastikin sammutusväki oli kuin enkeleitä monelle talonomistajalle.

Runsas pari viikkoa myöhemmin, 13. tammikuuta 2014, samalla alueella oli tulva. Rankkasateen vuoksi kaupunginosassa on joskus lyhytkestoisia tulvia. Silloin vesi nousee vanhoissa matalalle rakennetuissa taloissa kahluukorkeudelle. Uudet talot rakennetaan korkeammalle perustukselle.

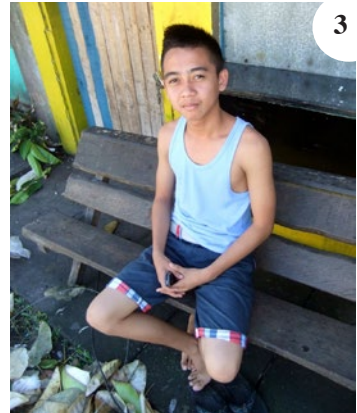
Eräs henkilö pohti sitä, eivätkö nämä kaksi tapahtumaa olisi voineet sattua samaan aikaan. Rankkasade tulvineen olisi varmasti sammuttanut tulipalon ja estänyt useamman talon tuhoutumisen. Joskus näinkin on käynyt, nyt ei. Mutta tietävästi henkilövahingoilta vältyttiin. ■

1. Hiiltyneitä talon rakenteita. Kookospuusta ja bambusta tehdyt talot paloivat tuhaksi. Hyvällä mielikuvituksella voi kuvassa nähdä vaikka kolme ristiä. Katolisessa maassa uskonnolliset symbolit ovat vahvasti mukana arkipäivässä.

2. Rakennuksista on jäljellä vain muutama betoniseinä ja -pylväs. Taustalla näkyvä korkea sininen rakennus oli yksi säästyneistä taloista – kiitos portaitten.

3. 17-vuotias **Joshua Gura** kertoi auttaneensa palon sammuttamisessa. Nuorimies opiskelee palopaikan vieressä sijaitsevassa katolisessa La Salle -yliopistossa.

4. Motor-cabit halkovat tulvivaalla St Columban Drive -kadulla. Jos tulva olisi ajoittunut paria viikkoa aikaisemmaksi, olisi suurelta tuholta säästyttävä.

"Älä pelkää... Kun kuljet vesien halki, minä olen sinun kanssasi, kun virtojen poikki, ne eivät tempaa sinua mukaansa, kun astut tulen lävitse, sinä et pala eikä liekki sinua polta" (Jes. 43:1, 2).
Sivulla 11 mainittuun laulukokoelmaan **Blooming desert** sisältyy mm. tähän tekstiin sävelletty laulu "Fear not".

”Hiljaa, hiljaa, Kremlin kellot kajahtaa”*

Aikansa suurvaltapolitiikkaa katsellessaan Habakuk ihmetteli: ”Miksi vaikenet, kun jumalaton nielee hurskaan?” (Hab. 1:13). ”Miksi sinä huudat?” kysyy puolestaan Jumala Moosekselta (2. Moos. 14:15).

Miksi Jumala pyytää hiljaisuutta? ”Hiljaa Herran Jumalan edessä! *Lähellä on Herran päivä*” (Sef. 1:7). ”*Herra on pyhässä temppelessään*, hänen edessään vaietkoon koko maa!” (Hab. 2:20). ”Vaietkoot kaikki ihmiset Herran edessä! *Herra astuu esiin pyhästä asunnostaan*” (Sak. 2:17).

Pitääkö aina olla hiljaa? Hoosiannaa huutavan väkijoukon keskellä fariiseukset vaativat: ”Opettaja, kiellä opetuslapsiasi!” Mutta Jeesus vastasi: ”Jos he olisivat vaiiti, niin kivet huutaisivat” (Luuk. 19:38-40).

Mitä kivet huutavat? Seinäkivi huutaa ja kattohirsi yhtyy huutoon syyttämään ”sitä, joka rakentaa kaupunkinsa veritöin ja pystyttää linnoitukset väärin varaan” (Hab. 2:11).

Jotkut kivet kuuntelevat ja puhuvat asiallisesti, niin kuin todistajan oikeudessa tulee puhua: ”Tämä kivi -- on kuullut ne sanat, jotka Herra on puhunut teidän kanssanne. Se on todistava teitä vastaan, jos kiellätte Jumalanne” (Joos. 24:27).

Mitä haittaa melusta on? Ruotsin koulun huonoja oppimistuloksia selitetään nyt tieteellisestikin

KUVA: ARAM MAKRIEIKKO

V. 2004 (74 vuoden tauon jälkeen) Pietarin ortodoksinen Kristuksen ylösnousemuksen katedraali pääsi taas jumalanpalveluskäyttöön. Tämä Verikirkko (rakenn. 1883-1907 paikalle, missä Aleksanteri II murhattiin 1881), oli määrä purkaa 1941. mutta sota esti. Journalisti **Arkadij Bajtjenkon** hieman sarkastisen artikkelin mukaan Venäjällä on nyt meneillään ”*Kirkko joka tontille*” -kampanja (DN 19.3.2014).

Onko kirkko-kampanjan takana kenties tämä Kieivissä vielä v. 2013 näin ystävällisesti ikoniasuudellut mies?

(Der Spiegel/Geschichte 2014-1)

(maalaisjärki on tiennyt sen aina) luokkien melutasolla. Melu vaikuttaa siihen muistiin, jonka ansiosta opittu jää mieleen. Sitäpaitsi lapset tarvitsevat noin 20 desibelin eron

taustahälyn ja opettajan äänen välillä kuullakseen opetusta (DN, 8.4.2014).

Meluun voi kuolla ennen aikojaan: se lisää stressihormonien määrää, mikä lisää sydän- ja verisuonitautien sekä aivohalvauksen vaaraa. Pitkäkestoisena heikompikin melu voi aiheuttaa kuulovaurion (Ilta-sanomat, 10.9.2013).

Kuinka hiljaa pitää olla? ”Sua kuunnellaan, sillä seinilläkin korvat on” -laulun tekijää ei varmaakaan vakoillut CIA, NSA, FGB (= ent. KGB) tai edes Ruotsin FRA, vaan tavallisen utelias naapurin täti. Ero entisajan juurukeloihin on se, että nykyiset ”kellot” kuuluvat paljon kauemmaksi. Huonoon – tai hyvään – huutoon voi joutua hetkessä maailmanlaajuisesti.

Entä jos on hätätilanne – jos edessä on meri ja takana faraon sotajoukot? ”Herra sotii teidän puolestanne. Olkaa te hiljaa!” (2. Moos. 14:14). Herra soti monta kertaa (5.Moos. 1:30; 3:22, Joos. 10:14; 23:3). Miksi hän tässä tilanteessa antoi nimenomaisen käskyn olla hiljaa?

Kenties orjapiiskureiden komenoista turtuneet korvat piti herkistää uudelle taajuudelle – ymmärtämään, että pelastus tulee yksin Herralta, ihmisellä ei ole siihen mitään lisättävää, vain vastaanotettavaa.

Viimeinen hiljaisuus? ”Kun Karitsa avasi seitsemännän sinetin, *taivaassa* syntyi hiljaisuus” (Ilm. 8:1). Mikä mykisti maailman-kaikkeuden? Siitä toiste lisää... – SM

*) Tutusta joululaulusta 1960-1970-luvulla koulussa kuultu versio.

Maija Jaakkola

Kuolema kutsui elämään

Lääkäri- ja pappissukuun luterilaisen pappin tyttärenä syntynyt **Maija Jaakkola** (1922 – 2014) löysi tyttökoulussa Tampereella opiskellessaan koulun käytävän lattialta paperilappusen. Se oli kutsu **Arvo Arasolan** kokouksiin. Aiheena oli kuolema. Koska Maija oli juuri keskustellut asiasta huonetoverinsa kanssa, työtöt päättivät yhdessä lähteä kuulemaan. He totesivat Arasolan puhuvan Raamatun pohjalta totisinta totta.

Maija ei uskaltanut kertoa vanhemmilleen käyvänsä kokouksissa, sillä hän tiesi, miten ankara isä oli muita kirkkokuntia kohtaan. Maijassa kypsyi kuitenkin päätös mennä kasteelle. Vanhempiensa tietämättä hän meni Arasolan kotiin sen päivän aamuna, jolloin suuri kastetilaisuus pidettäisiin.

Isä oli jostain saanut tietää Maijan kokouksissa käynneistä ja kastepäätöksestä. Arasolan keittiössä aamiaista syödessään Maija näki ikkunasta, kuinka talon eteen pysähtyi suuri poliisiauto. Ovikello soi. Sisään astui kaksi poliisia ja Maijan räjähtämäisillään oleva isä. Koska Maija ei ollut täysi-ikäinen, kaste jäi siltä päivältä. Kotona isä teki selväksi, ettei aikuiskasteelle meno tulisi kysymykseenkään: ”Vain minun kuolleen ruumiini yli”, hän sanoi. Perhe ja suku piti sitten Maijaa tiukassa valvonnassa.

Maija olisi halunnut mennä Toivonlinnaan opiskelemaan. Hän puhui asiaa monta kertaa äitinsä kanssa, joka tavittelee lopulta isän päästämään hänet vuodeksi Toivonlinnaan. Ankaran isän kuoltua toteutui myös unelma kasteelle

pääsystä. ”No, katsotaan, kuinka kauan tuo Maijan höyry kestää”, sukulaiset sanoivat. Muutamaa kuukautta ennen kuolonuneen nukahtamista korkeaan ikään ehtinyt Maija totesi: ”Onpa se minun höyryni kestänyt – yli 70 vuotta!”

Kulttuurikodin kasvattina lahjakas Maija sai jo aivan tyttönsä opiskella pianonsoittoa, säveltapailua, kirjallisuutta ja runoutta. Ruotsiin muutettuaan hän asui mm. Flenissä, Katrineholmin lähellä, mutta hänet nähtiin usein myös Tukholman suomalaisessa seurakunnassa soittelemassa, säestämässä lauluja ja esiintymässä.

Kun Helsingissä asuva Maijan sisar jäi leskeksi, Maija palasi kotimaahan häntä hoitamaan, ja hoitikin aina hautaan asti. Maija sai asua sisarensa kauniissa kodissa, ja siellä minullakin oli ilo tavata häntä useita kertoja käydessäni omaa tätiäni tervehtimässä Helsingissä.

Maijan luota lähti aina hengellisesti virkistyneenä. Hän kantoi ahkerasti esirukouksin rakasta Tukholman suomalaista seurakuntaa lähettään joillekin myös kauniita runoja. Vuonna 2009 Maijalta ilmestyi musiikkivihkonen *Sano se sävelin*, jossa omien laulujen ohella on myös muiden sanoihin tehtyjä sävellyksiä ja sovituksia. – *Eeva-Liisa Vihermöls*

Lunastaja

1. Sinun ristisi juurella, Jeesukseni, virtaa lohtua sydämiin.

Sinun armosi suuri ja voimallinen valtaa sydämet syntisien.

Koskaan kyllin ei kieleni kiittää sua voi.

Riemulaulua kantelot soi.

3. Sinä, Ruhtinas taivaan ja Valtias maan, sinun töitäs katsella saan.

Sinä voimasi Sanalla loit tämän maan, tähtitarhatkin kirkkaudessaan.

Koskaan kyllin ei kieleni kiittää sua voi.

Riemulaulua kantelot soi.

– *Maija Jaakkola, 1994*

Laulun viidestä säkeistöstä tässä säkeistöt 1. ja 3.

Luonnollista ja luonnotonta biokemistin näkökulmasta

Henning Karström
(1899-1989)

KUVALAHDE: INTERNET/ETRA

”En häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima” (Room. 1:16). Fysiikassa voima voidaan määritellä syyksi olotilan muutokseen. Jos rautatievaunu on lepotilassa kiskoillaan, tarvitaan voimaa sen liikkeelle saamiseksi. Jos se on liikkeessä, tarvitaan voimaa sen pysäyttämiseksi. Samoin Jumalan voiman eli evankeliumin tulee aikaansaada olotilan muutos. ”Jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus” (2. Kor. 5:17). Evankeliumin päätarkoituksena on, että meistä tulee luonteeltamme uusia ihmisiä – osallisia ”jumalallisesta luonnosta” (2. Piet. 1:4).

Evankeliumi – oikein vastaanotettuna – palauttaa meihin jumalallisen luonnon, jonka synnin kautta olemme menettäneet. Se on voima ”itse kullekin uskovalle” (Room. 1:16).

Usko on johdin eli kanava, jota myöten tämä yliluonnollinen voima virtaa ihmiseen ja muuttaa lihallisen, itsekeskeisen minän hengelliseen olotilaan.

Kysyt ehkä, mitä tuo ihmeellinen usko pohjimmiltaan on. Se on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ja ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy (Hepr. 11:1). Määritelmää tähdenne-tään edelleen: ”Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on rakennettu Jumalan sanalla” (Hepr. 11:3). Usko luottaa ehdottomasti Jumalan sanaan. Samoin kuin pieni lapsi luottaa vaistomaisesti maalliseen isäänsä, ihmisen tulisi suhtautua Luojaansa, jota hän saa sanoa taivaalliseksi Isäkseen.

Epäusko on siis jotakin luonnotonta, epänormaalialia. Joka väittää ettei hän voi uskoa Jumalaan, tarkoittaa todellisuudessa, ettei hän tahdo uskoa. Meissä kaikissa on luonnostaan olemassa uskon kipinä. Itsestämme riippuu, sammutammeko sen, vai kehittämmekö sen palavaksi liekiksi. – *Henning Karström*

Lähde: *Sana elää*, s. 64-66. Toim. lyh. ja muok.

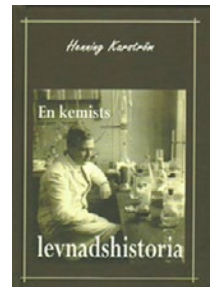
Tutkijan tarina kahdella kielellä

Jokin vuosi sitten Skandinaviska Bokförlaget julkaisi professori **Henning Karströmin** muistelmat *En kemists levnadshistoria*. Teos ilmestyy lähiaikoina laajennettuna myös suomeksi.

– Kun **Herbert Blomstedt** oli kuullut Tukholman konserttimat-kallaan, että toimitan Karströmin muistelmia, hän sekä rohkaisi että onnitteli ja sanoi: ”Sellaisen miehen muistoa kuin Karström ei saa unohtaa. Ja kun hänestä tehdään kirja, sen täytyy olla tasokas, niin kuin oli hänen elämäntyönsäkin”, **Heikki Luukko** kertoo ja perustellee julkaisemisesta edelleen:

– Karström oli Suomen huoma-tuimpiin kuuluvan tiedemiehen, **A. I. Virtasen**, pitkäaikainen ja läheinen työtoveri. Hän teki Virtasen Nobel-palkintoon johtaneet biokemialliset tutkimukset. Adventis-ti hänestä tuli v. 1934. Koulu- ja kasvatustyöstä (Toivonlinnan ja Ekebyholmin rehtorina) Adventitkirkon pääkonferenssin kasvatustyoasto palkitsi hänet *Award of Merits* ansiomitalilla. Hänen valistustyönsä raittiuden ja terveellisen ravinnon alalla on myös kansainvälistä tasoa. – *Heikki Luukko/sm*

Ruotsinkieliset muistelmat on saatavana Skandinaviska Bokförlagetiltä. Hinta: 120 kr.

Katsopa tämä:

YLE/Elävä arkisto: ”A.I. Virtanen, kemian nobelisti”, 5.9.1978. Ohjelmassa haastatellaan myös Henning Karströmiä. – *SM*

Kevään 2014 vierailijoita

26/4 *Ossi Turunen* Suomesta

10/5 *Aimo Helminen* Suomesta

Raamatuntutkistelu **klo 10**, jumalanpalvelus **11.15**, Suomen vierailijoiden kohdalla mahdollinen iltapäivätilaisuus **13.30**.

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.

Huom. paikka! Ennen 3. kerroksessa, nyt 1. krs.

Entistä Yläsaliamme käyttävät espanjalaiset.

Tiedustelut: sihteeri *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**

Ilmoituksemme: *Ruotsinsuomalainen*, s. 3

Kotisivu: www.ylasali.se

Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla. Saatavana myös CD-tallenteina. Tilaukset: puh. **08-768 46 87**

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

Tilaukset & osoitteenmuutokset kirjallisesti tai netissä.

SRK:N VASTAAVA
Eeva-Liisa Vihermä
0176-124 05

SIHTEERI
Tuulikki Hagström
08-500 81 907

Torbjörn Joretég on paneutunut Raamatun lopun aikaa koskeviin profetioihin, erityisesti siihen, mitä Raamattu sanoo – tai *ei* sano – tapahtumien aikajärjestyksestä. Tällä kertaa painopiste oli Jeesuksen itsensä antamissa ajanmerkeissä.

Selvää kronologista *ensin – sitten* -järjystä ei Torbjörnin mukaansa löydy Raamatusta eikä Whiteltakaan. Tapahtumat voivat siis mennä toisin kuin odotetaan. Ylätyksellisyyteen viittaa myös Jeesuksen kehoitus valvoa, ettei kukaan eksytä.

Yleisön pyynnöstä Torbjörn esitelmöi aiheesta myös 12.4.2014.

Joel Niinisen katsaus Viipurin adventtikirkon 100-vuotiseen menneisyyteen oli samalla ikkuna koko Suomen adventtikirkon historiaan. 1990-luvulla monet suomalaiset ahkeroinvat Viipurin kirkkotalkoissa. Talvella 2014 edesmennyt ystäväme **Pentti Hytönen** kirjoitti 1997 käyneensä siellä siihen mennessä 44 kertaa mm. sähkötoita tekemässä.

– Ei olisi ikinä uskonut, että vielä jonain päivänä kirkossa puhun Jumalasta, **Esa Nysten** kertasi nuoruutensa ongelmaisia vuosia mm. Tukholman ajalta. Käännekohtaksi muodostui mökkikokemus, josta täysin kadotetun taival kohti täysin armahdettua alkoi. Tärkeänä sysäyksenä tähän suuntaan hän piti rukoilevan äidin ja toisten uskovien esimerkkiä.

Ehkä juuri sinun hiljainen läsnäolosi uskovien joukossa on jollekin toiselle se ainutkertainen sosiaalinen vahvistus, joka ratkaisee, lähtekö hän uskon tielle vai jatkaako entistä, tuhoisaa elämänmenoan?
– SM

Hiljaa!

HORISONTTI

Monen monta kertaa olen tuon koväänisen kehotuksen kuullut, viimeksi oppaamme suusta äskeisellä bussimatkalla Turkissa. Itsekin olen varmaan lukemattomia kertoja kursseillani karjaissut: Pulinat pois! On kieltämättä nurinkurista, että hiljaisuutta joudutaan vaatimaan huutamalla, mutta niin kaiken tohinan koukuttamia me olemme, että kuiskaus kaikuisi kuuroille korville.

Kuviohan on meille tuttu: lyömme liian usein laimin hiljentymisen, tekemisemme tilittämisen hetken, mielen ja ruumiin rauhoittumisen, hiljaisuuden kuunteleminen. Kun emme pysähdy, ahdistuksen peto intoutuu ajamaan meitä takaa.

Ikiaikainen totuus on, että hälinästä ja vilinästä on aika ajoin lähdeävä rauhoittumaan. Työn ja touhun uuvuttamia apostoleita Jeesus kehotti: ”Lähtekää mukaani johonkin yksinäiseen paikkaan, niin saatte vähän levähtää.”

Ei yksinäisen paikan ja hiljaisuuden rauha sinänsä ollut mikään itsetarkoitus. Sen enempää Jeesus kuin apostolitkaan eivät asettuneet mihinkään kallioluolaan tai luostariin mietiskelemään pitkiksi ajoiksi. Kun mieli oli rauhoittunut ja ruumis lepääntynyt, palattiin ihmisten pariin palvelemaan uudistunein voimin.

Pääsiäistä edeltävällä hiljaisella viikolla on perinteenä ollut hiljentyä muistelemaan ja mietiskelemään pääsiäisen ajan tapahtumia. Silloin jos koskaan vaikeneminen on kultaa. Se aktivoi kuuntelemaan, näkemään, tuntemaan ja pohdiskelemaan.

On myös aika pysähtyä kuuntelemaan kevään ääniä, tuntemaan kukkien tuoksua, ihastelemaan uuden värikkään elämän esiinnousua kuolleiden korsien keskeltä. Hiljaisen viikon jälkeen palaamme lepääntyneinä ja uudistuneina riemuittamaan siitä, että ”Kristus on ylösnoussut – totisesti ylösnoussut!” – *Ari Laitinen*

FOTO: ARAM MAKVIERIKKO

Delfinien massa-ajautuminen rannoille, valaiden stressaantuminen, mustekalojen tasapainoelinten pysyvä vaurioituminen – merten melusaasteella on monet kasvot. YK on vihdoin ryhtynyt vaatimaan varustamoilta melutason hillitsemistä (DN, 8.4.2013). ”Evankeliumia kaikille luoduille” (Mark. 16:15)? Kuva: ulkoseinämaalaus, Barcelona.